

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.10.2024
C(2024) 7180 final

Dlui Nicolae-Ionel Ciucă
Președintele Senatului
Calea 13 Septembrie 1-3, sector 5
RO - 050711 BUCUREȘTI

Stimate Dommule Președinte,

Comisia mulțumește Senatului pentru opinia sa privind Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării („EDIP”) [COM(2024) 150 final].

Comisia ia notă de propunerile Senatului și ar dori să aducă următoarele clarificări.

În primul rând, sprijinul specific pentru redresarea, reconstrucția și modernizarea industriei ucrainene de apărare este justificat de situația specifică în materie de securitate din Ucraina. UE și statele sale membre și-au demonstrat capacitatea de a mobiliza rapid sprijin pentru forțele armate ale Ucrainei, inclusiv din partea bazei industriale și tehnologice de apărare europene (EDTIB). Instrumentul de sprijin pentru Ucraina ar oferi Ucrainei posibilitatea de a participa la achiziții publice comune, iar industria ucraineană de apărare va putea să fie sprijinită în expansiunea sa industrială grație unei linii bugetare speciale.

Comisia recunoaște faptul că Republica Moldova a fost puternic afectată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Ca atare, Republica Moldova a fost prima țară care a semnat un parteneriat pentru securitate și apărare cu UE. Acest parteneriat urmărește să consolideze reziliența acestei țări și să permită UE și Republicii Moldova să abordeze împreună provocările comune în materie de securitate. În plus, nimic nu împiedică statele membre să coopereze în domeniul achizițiilor publice în comun pentru a achiziționa cantități suplimentare pentru Republica Moldova, așa cum se întâmplă deja în cazul EDIRPA¹.

În al doilea rând, normele EDIP privind eligibilitatea, astfel cum au fost propuse de Comisie, sunt foarte asemănătoare cu cele care au fost deja aplicate cu succes în toate inițiativele UE din industria de apărare. În special, propunerea privind EDIP prevede că o întreprindere controlată de o țară terță sau de o entitate dintr-o țară terță poate fi eligibilă dacă fie achiziționarea, fie controlul acesteia de către o țară terță sau o entitate

---

¹ Regulamentul (UE) 2023/2418.

dintr-o țară terță neasociată a făcut obiectul unei examinări în sensul Regulamentului privind examinarea investițiilor străine directe și, dacă este necesar, al unor măsuri de atenuare adecvate, sau dacă sunt puse la dispoziția Comisiei garanții aprobate de statul membru sau de țara asociată în care este stabilită. Aceste cerințe bazate pe securitate vizează asigurarea faptului că implicarea acestor întreprinderi nu ar contraveni intereselor de securitate și apărare ale UE și ale statelor sale membre. Fondul european de apărare² și ASAP³ au demonstrat că aceste norme permit întreprinderilor controlate de o țară terță sau de o entitate dintr-o țară terță să participe la programele UE privind industria de apărare.

În al treilea rând, Comisia este de acord cu Senatul cu privire la necesitatea de a identifica noi surse de finanțare pentru a sprijini competitivitatea EDTIB. Comunicarea comună a Comisiei și a Înalțului Reprezentant privind Strategia privind industria europeană de apărare⁴ (EDIS) menționează că bugetul propus pentru EDIP trebuie considerat o punte – limitată ca amploare – către următorul cadru financiar multianual (CFM). Chiar înainte de începutul următorului CFM în 2028, EDIS prevede o discuție privind cuantificarea nevoilor de finanțare ale UE pentru pregătirea industriei de apărare, care să fie proporțională cu această schimbare a paradigmei de securitate, precum și privind modalitatea de a asigura o astfel de finanțare adecvată. În acest context și în urma unui prim schimb preliminar din cadrul reuniunii Consiliului European din iunie 2024, Comisia și Înalțul Reprezentant au primit sarcina să prezinte șefilor de stat și de guvern, în octombrie 2024, opțiuni detaliate pentru finanțarea publică și privată în scopul consolidării EDTIB și al abordării lacunelor în materie de capacități critice. Acest exercițiu nu ar trebui însă să împiedice un stat membru să utilizeze posibilitățile oferite, de exemplu, de Regulamentul privind dispozițiile comune⁵ pentru a realoca o parte din bugetul UE de care beneficiază obiectivelor urmărite prin EDIP, dacă dorește acest lucru.

Ca ultim punct, Comisia reamintește faptul că textul propunerii a fost transmis colegiilor la 5 martie 2024. Consiliul a început examinarea și se preconizează că noul Parlament va începe lucrările legislative în săptămânile următoare.

---

² Regulamentul (UE) 2021/697.

³ Regulamentul (UE) 2023/1525.

⁴ JOIN(2024) 10 final.

⁵ Regulamentul (UE) 2021/1060.

Comisia are convingerea că dialogul politic cu parlamentele naționale este esențial pentru a se crea legături între instituțiile și cetățenii Uniunii Europene și așteaptă cu interes continuarea dialogului cu Senatul și pe viitor.

Cu deosebită considerație,

*Margrethe Vestager
Vicepreședintă executivă*

*Maroš Šefčovič
Vicepreședinte executiv*

**COPIE LEGALIZATĂ
Pentru Secretarul General**

**Martine DEPREZ
Director
Procesul decizional și colegialitatea
COMISIA EUROPEANĂ**

Parlamentul României Senat

București, 14 iunie 2024

OPINIA SENATULUI ROMÂNIEI

privind Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării ("EDIP") – COM(2024) 150 final

Senatul României a examinat Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării ("EDIP") – COM (2024) 150 final – în conformitate cu prevederile Tratatului de la Lisabona, Protocolul (nr. 2).

Având în vedere raportul Comisiei pentru Afaceri Europene, plenul Senatului, în ședința din data de 11 iunie 2024,

- (1) Constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și furnizarea la timp a produselor din domeniul apărării ("EDIP") – COM (2024) 150 final - respectă principiul subsidiarității, dar respectă cu rezerve principiul proporționalității.
- (2) Consideră că
  - a) sprijinul acordat în cadrul EDIP:
    - i. va fi coerent și complementar cu inițiativele colaborative existente ale UE în domeniul politicii industriale de apărare și cu alte forme de sprijin bilateral pentru Ucraina acordat prin intermediul altor instrumente ale UE, inclusiv al Mecanismului pentru Ucraina;
    - ii. va completa principalul program al UE în acest domeniu de politică, Fondul european de apărare (FEA), în special prin sprijinirea, într-o etapă ulterioară a ciclului de viață al echipamentelor de apărare, a proiectelor FEA, contribuind astfel la adoptarea pe piață în viitor a rezultatelor programului.
  - b) EDIP:
    - i. va genera sinergii cu politica de apărare a UE și cu punerea în aplicare a Busolei strategice pentru securitate și apărare;
    - ii. va completa acțiunea preexistentă a Agenției Europene de Apărare (AEA) în domeniul securității aprovizionării;
    - iii. va fi pus în aplicare în deplină concordanță cu asistența militară a UE pentru Ucraina în contextul Instrumentului european pentru pace (IEP);
    - iv. va completa în mod util obiectivele de redresare și reconstrucție urmărite de UE în cadrul Mecanismului pentru Ucraina, în special prin consolidarea capacității Ucrainei de a se apăra bazându-se pe o Bază industrială și tehnologică de apărare (DTIB) rezilientă și reactivă;

- v. va ține seama de activitățile relevante desfășurate de NATO, precum și de alți parteneri, în cazul în care acestea servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și nu împiedică nici un stat membru să participe.
- c) în convergență cu Ministerul Apărării Naționale:
  - i. EDIP va permite lansarea unor proiecte europene de interes comun în domeniul apărării, cu un potențial sprijin financiar din partea UE. Stabilirea obiectivelor de achiziții de pe piața europeană, constituirea unui comitet european pentru programe și achiziții comune, lansarea unui mecanism european pentru vânzări de echipamente militare pot influența procesele naționale de planificare și înzestrare militară;
  - ii. EDIS și EDIP, bazate pe sinergia cu FEA, Actul privind consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA) și Regulamentul privind sprijinirea producției de muniții (ASAP), vizează stabilirea unui nou cadru de funcționare a sistemului industrial din sectorul apărării, pentru a răspunde adecvat provocărilor de securitate curente și viitoare. Acestea vor veni la pachet cu oportunități crescute pentru optimizarea înzestrării și producției industriale, dar și cu nevoi de reformă a mecanismelor naționale de generare a cererilor și ofertelor;
  - iii. prin aceste propuneri, nu se urmărește utilizarea bugetului UE pentru achiziția directă de armament pentru statele membre sau reducerea prerogativelor statelor membre în materie de securitate.
- (3) Subliniază, pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că:
  - a) interesul României este ca dezvoltarea EDTIB să se realizeze în mod echilibrat la nivelul întregii Uniuni, iar utilizarea noilor instrumente financiare ale UE, inclusiv viitorul EDIP, să permită României să susțină dezvoltarea unei industrii de apărare competitive pe termen mediu și lung;
  - b) susține perspectiva creării unei baze industriale europene echilibrate geografic și includerea tuturor industriilor naționale în aceasta, dar pentru realizarea acestui deziderat este nevoie de investiții, de reorganizarea sectorului național și de identificarea cu celeritate a sectoarelor de producție în care ne putem integra, în principal prin intermediul IMM-urilor inovatoare;
  - c) prin lansarea EDIP se dorește stabilirea condițiilor pentru constituirea de către statele membre a unor consorții europene de capabilități de apărare (EDCC), prin care statele membre ale UE vor achiziționa în comun capabilități de apărare care sunt dezvoltate în colaborare, urmând a beneficia de anumite stimulente, precum scutițiile de TVA;
  - d) având în vedere că viitorul EDIP va integra două instrumente operaționale ale UE (EDIRPA și ASAP), sunt importante armonizarea direcțiilor de acțiune exprimate prin EDIP și sinergia, la nivelul UE, cu alte inițiative în domeniul apărării.
- (4) Propune, de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe:
  - a) includerea Republicii Moldova în cadrul EDIP, printr-un statut similar cu cel al Ucrainei, astfel încât Republica Moldova să poată participa la apelurile de ofertă dedicate, în spiritul EDIRPA, ASAP, finanțare din linia de buget B (după semnarea unui acord cadru de cooperare). Susținerea Republicii Moldova prin instrumentarul dezvoltat la nivel UE în materie de industrie de apărare are importanță strategică în ansamblul obiectivelor UE de consolidare a apărării împreună cu statele candidate;
  - b) menționarea continuității asistenței acordate de UE statelor partenere din Vecinătatea Estică;
  - c) continuarea participării în EDIP a statelor terțe, parte a altor proiecte conexe europene sau cel puțin acceptarea participării, în anumite condiții, la proiecte a companiilor care au acționariat din afara UE (joint-ventures);
  - d) menținerea criteriului care favorizează statele membre aflate în proximitatea amenințărilor convenționale, în cadrul criteriilor de acordare și flexibilizarea condițiilor pentru a permite

achizițiile de pe piețe non-europene pentru acoperirea nevoilor operaționale, fapt care poate conduce la consolidarea Bazei tehnologice și industriale în domeniul apărării într-o manieră echilibrată geografic, la nivelul întregii Uniuni, ținând cont de noile realități și de nevoia de a răspunde necesităților de aprovizionare în timp de război;

- e) introducerea parametrului cost-eficiență, care este determinant în decizia statelor membre de a achiziționa o anumită capabilitate militară;
- f) finanțarea corespunzătoare și echitabilă a EDIP, care trebuie să se facă cu evitarea afectării alocațiilor direcționate deja spre politicile de interes pentru România;
- g) identificarea de noi surse de finanțare (de tipul investițiilor private, împrumuturi de la Banca Europeană de Investiții (BEI) etc.) care să permită creșterea bugetului dedicat EDIP și cu evitarea afectării alocațiilor direcționate deja spre politicile de interes pentru România.

p. Președintele Senatului
Sorin-Mihai CÎMPEANU

